

Obsah

I/ Estetika českého skla — — — —	9	III/ Estetické hodnocení skla — — —	53
II/ Tvarová typologie — — — — —	17	Estetické a výtvarné hodnocení —	55
Dílčí tvar — — — — —	19	Jasnost a čistota — — — — —	58
Tvar jako kategorie estetická — —	20	Skvělost — — — — —	60
Hmota a tvar — — — — —	22	Hravost — — — — —	61
Práce s materiálem — — — — —	24	Křehkost — — — — —	63
Typy tvarů — — — — —	27	Půvabnost — — — — —	65
Normové hledisko — — — — —	31	Líbeznost — — — — —	67
Vývojový aspekt — — — — —	37	Vznešenost — — — — —	69
Stavba tvaru — — — — —	38	Nádhera — — — — —	71
Výraz — — — — —	44	Krása — — — — —	73
Funkční hledisko — — — — —	48	Pravdivost — — — — —	76
Závěr — — — — —	51	Prostota — — — — —	79
		Příjemnost — — — — —	81
		Vkusnost — — — — —	84
		Modernost — — — — —	85
		Dekorativnost — — — — —	87
		Závěr — — — — —	88
		IV/ Estetika lisovaného skla — — —	89
		Hlavní estetické otázky — — — —	91
		Tvary — — — — —	93
		Dekory — — — — —	106
		Estetika strojové a ruční tvorby —	116
		Závěr — — — — —	117
		Literatura — — — — —	118
		Rejstřík cizích slov — — — — —	120

adekvátní — přiměřený, shodný, plně odpovídající něčemu
adjustace (adjustovat) — uspořádání, upravení, úprava
agresivní — útočný, výbojný
akcent — přízvuk, důraz
ambaláž — obal, balení
amorfismus — beztvorost
analogie (analogický) — obdoba (obdobný)
analýza — rozbor, rozložení, vytčení podstatných znaků
animální — živočišný, smyslový
asociace — sdružování (představ)
atraktivní — přitažlivý, poutavý

bizarnost — podivnost, nápadnost, zvláštnost
bombastický — nabubřelý, mnohomluvný, frázevitý
bravura — okázalá odvaha, obratnost, dovednost
burleska — hrubě komická, šaškovská skladba

demonstrovat — názorně projevit, ukázat
dimenzovaný — rozměřený, prostranný
diskriminační — rozlišující, nedávající stejná práva
disonantní — nesouzvukný, nesouladný
disperze — rozptýlení, rozklad
dominanta (dominantní) — převládající složka
dynamika — hybnost, živost, síla

eklekticismus — bezzásadové vybírání a spojování různorodých prvků

elasticita — pružnost
elementární (elementárnost) — živelný, přirozený, základní
elitní — vybraný
eminentní — vynikající, znamenitý, obzvláštní
emotivní — dojmový, citový

eo ipso — právě proto
esence — podstata, jádro, výtazek, třešť
etymologický — týkající se původu slov
expanze — rozpětí, rozpínavost
exponovat se — horlivě se účastnit, obětavě pracovat (pro něco, někoho)
expresivní — výrazový, vyjadřovací

faktologie — sbírání, výklad pouhých (drobných) fakt
faktor — činitel, zprostředkovatel
faktura — způsob (uměleckého) provedení povrchu tvarů
finesa — jemnost, jemný významový odstín
fixace, fixní — ustálení, upevnění, stálý
flakón — lahvička (na voňavku)
fluidum — nevažitelná látka, neviditelná látka přenášející energii

girlanda — květinový závěs, věncoví
glorifikace — oslava, velebení
grácie (graciézní) — milost, půvab (půvabný)
gradace — stupňování, zesilování (výrazu)

hieratický — posvátný, nadřazený
homogenní — stejnorodý

imitace (imitování) — napodobení, padělek
impozantní — velkolepý, ohromný, důstojný
impuls — podnět, popud
individualizace — odlišování, zdůrazňování jednotlivců, jednotlivostí
intence — záměr, úmysl, způsob zaměření
interval — mezera, přestávka, rozstup
intuice, intuitivní — přímý názor, poznání vnuknutím, vcítěním
inverzní — obrácený

kánon — pravidlo, souhrn směrnic
kompaktní (kompaktnost) — celistvý, hutný,
soudržný
komponent (a) — složka
koncipovat — načrtnout, pojmout základní
myšlenku, rozvrhnout plán
kónický — kuželový, kuželovitý
konkávní — vydutý
konstanta — stálá veličina
konvence — ujednání, smlouva, obecně uznávaný
způsob, zvyk, běžné pojetí
konvexní — vypouklý
konzolidace — upevnění, ustálení
korektiv — opravený prostředek, oprava

latentně — skrytě, utajeně
lokalita — místo, naleziště

macha — neumělecké, ale obratné zpracování
díla
markantně — význačně, nápadně, rázovitě
mentalita — smýšlení, způsob myšlení
modulace — obměňování, odstiňování,
zabarvování
monotematický — mající jediné téma (námět)

parafrázovat — volně podávat
postulát — požadavek, nutný předpoklad
precizní (preciznost) — přesný, určitý, jasný
preferovat — dávat přednost
pregnance — jadrnost, určitost, bohatost
myšlenek, výstižnost
prestižní — vypočítaný na vnější lesk a vážnost
priorita — prvenství, přednostní nárok
procovský — povýšenecký, nadutý
profánní — světský, všední
provenience — původ

racionální (racionalismus) — rozumový,
rozumný, promyšlený (směr zdůrazňující
rozumové poznání)
rarita — vzácnost, zvláštnost
relace — poměr, vztah
reminiscence — vzpomínka, ohlas

replika — odpověď na odpověď, další vytvoření
tétož díla umělcem
rezervovaný — zdrženlivý, upjatý, opatrný
rezonance (rezonovat) — ozvuk, ozvěna, ohlas
rocaille (rocaillový) — rokokový dekorační motiv
z mušlí, kamenů apod.

solitérní — samotný, osamocený
specifikum — zvláštnost, příznačnost
spontánně (spontaneita) — samočinně,
samovolně, z vlastního popudu
stabilní (stabilizovaný) — stálý, ustálený, pevný
stagnace — váznutí, nehybnost, ustrnutí
striktní — přesný, určitý, stručný
sugestivní — působivý, podmanivý
suverénní — svrchovaný

tektonika (tektonický) — nauka o (umělecké)
stavbě, stavba
terminus technicus — odborný název, výraz
textura — tkáň, tkanina, zrnitost
trivialita — všednost, otřepanost, obhroublost
tumba — náhrobek v podobě rakve

unifikovat — sjednocovat
univerzální — všeobecný, všestranný,
upotřebitelný pro různé účely

vágní — nestálý, neurčitý, kolísavý, nejasný
vakuum — prázdnota, vzduchoprázdný prostor
variabilita — proměnlivost
vegetativní — rostlinný
vehementně — prudce, důrazně, rázně, pádně